

Analys av presentationen "Utredning BUN" Arbetsmaterial 2015-09-30

Vi har tagit del av det ovan nämnda dokumentet. Då förslagen innebär att kommunen inte längre tillgodoser behoven för samhällsservice i den södra kommundelen vill vi härmed uttrycka att vi, föräldrar till barn i Yttermalungs skola och förskola, ej godtar förslagen då det leder till en försämrad livskvalité och ett ojämställt samhälle.

Föreslagna förändringar får stora konsekvenser för barnen, föräldrarna, för alla som bor i ytterområden. Det påverkar hela Malung-Sälens kommuns attraktionskraft. Man kan anta att barnfamiljer inte vill bo/flytta till ytterområdena om det blir för långt till skolorna. Man kan också anta att centralortens attraktivitet minskar om skolorna blir större. Detta kommer i sin tur att leda till att invånarantalet sjunker och därmed även kommunens skatteunderlag. .

En verksamhetsutredning som påverkar kommunens samhällsservice och utförande av kärnverksamhet måste ha en konsekvensanalys som utvärderar konsekvenser både för barnen och ur ett landsbygdsperspektiv.

1. Utredningen väcker ett antal frågor:

a) Utredningen har krävt många bedömningar och antaganden.

- Vem/vilka har gjort dessa bedömningar och antaganden?
- Vilken kompetens och kunskap har personerna som gjort bedömningarna?
- Ett tjänstemannaförslag ska innehålla alternativa lösningar, detta saknas i utredningen.

b) Följande bör ingå i en kalkyl:

i. Nedläggning av skolor i ytterområden

- Konsekvensen om barnantalet minskar ytterligare pga avfolkning?

- Kostnad om familjer i ytterområdet placerar barnen i grannkommuner? Se stycke 2C) *Nedläggning av Yttermalungs skola* för mer information om det kommunens ansvar enligt Skollagen samt det arbete som pågått med inflyttning.

ii. Investeringar och förstärkningar

- Kostnad för använda nuvarande byggnader istället jämfört med kostnad för att genomföra ombyggnationer.
- Driftskostnader för icke sålda byggnader (nedlagda skolor)
- Ökade kostnader för de nya skulder ombyggnader medför
- Ränta för beräknade investeringar baseras på 2015 års ränta. Ränteläget idag är väldigt lågt – man bör räkna på en högre ränta då den sannolikt kommer att stiga.

iii. Skolskjuts

- Ökad kostnad för skolskjuts till skola samt gymnastikhallar

iv. Lokalhyra

Lokalhyran är baserad på dagens intern hyresnivå (kr/m²).

- Hur många kronor per kvadratmeter är dagens hyra för varje skola? (SYMF har vid förfrågan fått svar av fastighetschefen att det inte finns någon hyra/m²)

v. "Total besparingsmöjlighet"

Var kommer siffrorna ifrån? Specificera!

Har man tagit hänsyn till ökade kostnader för investeringar och förstärkningar?

c) Storlek på skola och förskola

- i. Man förutsätter att barnkullarna minskar lika som de gjort de senaste 10 åren och man antar att elevantalet är samma 2020 som 2025.

- Hur påverkar detta 90-talets ovanligt stora barnkullar beräkningen?

ii. Vilket underlag har använts för att identifiera att en skola ska ha minst 35 elever?

- Detta gör det i praktiken omöjligt för skolor i ytterområden att överleva. Konsekvenser för nedläggning bör finnas med (se arbetsdokument Dnr KS/2015:196 Landsbygdssäkring av förändrad kommunal närvaro i Yttermalung med utgångspunkt i skolan).

iii. I Sälen och Rörbäcksnäs räknar man med en minskning i barnantal

- Hur påverkar planerna på flygplatsbygge som sägs medföra 500 nya jobb?
- Varför planeras en nedläggning av Rörbäcksnäs skola trots flygplatsplaner som sägs medföra 500 nya jobb?

iv. De nyanlända barnen saknas i utredningen.

- Vilka kostnader beräknas för att tillgodose de nyanlända barnens behov; fastigheter, lärare samt storlek på grupper/klasser.

v. Vilket underlag har använts vid förslaget att "3 avdelningar är minsta antalet avdelningar på en förskola...?"

- För att ta del av Skolverkets rekommendation se vår analys i 2 b) *Förskolor ska ha tre avdelningar med minst 45 barn*

2) Exempel på konsekvenser för barn och samhälle

Nedan är exempel på konsekvenser om förslagen i BUNs utredning genomförs.

a) Nedläggning av Yttermalungs förskola

Förslaget förutsätter att 90% av barnen i förskoleåldern väljer barnomsorg inom kommunen vilket innebär att föräldrar boende i södra kommundelen arbetar i Malung och därmed kan hämta och lämna sina barn på förskola i Malung.

För familjer där föräldrar inte arbetar i Malung innebär det däremot att skjutsa och hämta barnen enbart för att de ska gå i förskola.

Exempel: familj boende i Tyngsjö som inte arbetar i Malung

Resväg till förskola	5,5 mil x 4 resor = 22 mil /dag
Restid	Ca 4 timmar / dag
Bränslekostnad	Ca 275 kr dag 22 mil (dieselpriis 12,50 kr)
Konsekvens för familj	Ekonomiskt och tidsmässigt ohållbart att skjutsa och hämta barnen i Malung.
Konsekvens för Malung-Sälens kommun	1) Kommunen är enligt Skollagens närhetsprincip skyldig att betala förskoleplatser i grannkommuner om avståndet är för stort. Enligt Skolverket är genomsnittskostnaden 133 500 kronor / år / inskrivet barn. Källa: http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/statistik-i-tabeller/snabbfakta-1.120821
	2) På längre sikt innebär det att barnen som går i förskola i en grannkommun väljer att stanna och gå i grundskola i samma kommun. Även detta till en kostnad för Malung-Sälens kommun.
	3) En friförskola öppnas i den södra kommundelen som kan tillgodose närhetskravet som ställs av Skollagen. Malung-Sälens kommun är skyldig att betala skolpeng.
	4) På grund av svårigheter med logistik samt höga bensin och bilkostnader kan familjer välja att inte ha barnen på förskola. Detta innebär att en förälder stannar hemma och kommunens skatteintäkt minskar.

5) Forskning visar att barn som inte går i förskola får sämre förutsättningar för lärande vilket ökar klyftor i samhället.

Källa:

<http://www.svt.se/nyheter/vetenskap/darfor-ar-forskolan-bra-for-ditt-barn>

<http://www.srcd.org/policy-media/policy-updates/meetings-briefings/investing-our-future-evidence-base-preschool>

b) Förskolor ska ha tre avdelningar med minst 45 barn

Skolverkets rekommendation	<p>Enligt Skolverket ska man göra en barnkonsekvensanalys innan man bestämmer storleken på en barngrupp:</p> <p>”När man bestämmer hur stor en barngrupp ska vara så måste man ta hänsyn till flera olika faktorer. Det handlar om personalens kompetens, lokalernas storlek och miljöns utformning. Det handlar också om barngruppernas sammansättning, socialt, etniskt, kön och ålder. Utifrån de faktorerna kan man sedan avgöra hur stora grupperna ska vara och hur mycket personal det behövs i gruppen. Om analysen visar att en barngrupp behöver vara mindre eller att det behövs mer personal måste de ansvariga för förskolan vara beredda att genomföra de förändringar som är nödvändiga för att ge barnen en bra förskola”.</p> <p>Källa: http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/nyhetsarkiv/nyheter-2014/manga-foraldrar-ar-missnojda-med-barngruppernas-storlek-1.226871</p>
Kommentar från föräldrar:	<p>Förslaget har inte tagit hänsyn till barnens hälsa eller lärande. Att sätta ett minimantal i en förskola är missvisande då BUN inte har kunskap om hur sammansättningarna kommer att se ut i framtiden.</p> <p>Scenario 1) Förslaget med 45 barn i tre avdelningar kan användas som ett scenario för potentiella besparingar men måste då även beskriva vilka kriterier som används för att beräkna storlek på barngrupper.</p> <p>Scenario 2) För att använda Scenario 1 krävs ett kompletterande scenario som grundar sig på att Malung-Sälens kommun har ansvar för barn med olika etnicitet och sociala förutsättningar. Det ställer krav på mindre grupper vilket i sin tur leder till ökat behov av lokaler och personal och därmed högre kostnader.</p>

c) Nedläggning av Yttermalungs skola

Landsbygdsberedningen har under våren skrivit ett arbetsdokument som belyser hur en nedmontering av samhällsservice påverkar Yttermalung. Dokument Dnr KS/2015:196

Landsbygdssäkring av förändrad kommunal närvaro i Yttermalung med utgångspunkt i skolan bör användas som underlag.

Konsekvens för barn	<p>1) Barnen boende i Finnmarken får en restid på upp till 1,5 timmar med skolskjuts. Att varje dag tillbringa tre timmar i buss och taxi påverkar möjligheterna till läxläsning, lek och fritidssysselsättning. Förslaget på nedläggning av Yttermalungs skola bryter direkt mot Barnkonventionen §31 "Varje barn har rätt till lek, vila och fritid"</p> <p>https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#full</p>
	<p>2) Blomsterbäcken får större barngrupper vilket i sin tur ger barnen sämre förutsättningar för lärande. Det är inte rimligt att förvänta sig att en lärare med en klass på 25 att ge varje elev den uppmärksamhet som krävs. För barn som inte hinner med innebär det ett utanförskap och en framtida kostnad då extra resurser krävs för att komma ikapp.</p>
Konsekvenser för Malung-Sälens kommun	<p>3) Ett av de starkaste skälen till inflyttning av barnfamiljer till Yttermalung är den lilla skolan i naturnära miljö. De långa avstånden till skola samt stora klasser i Malung med sämre utemiljö kommer att leda till att inflyttning avstannar vilket i sin tur påverkar Malung-Sälens kommuns skatteunderlag. Se bilaga 1 för mer info.</p> <p>4) En stor försämring av samhällsservicen i södra kommundelen innebär en utflyttning av familjer och ungdomar på grund av försämrade utvecklingsmöjligheter för deras barn. Detta påverkar skatteunderlaget i Malung-Sälens kommun.</p>

d) Klass 4-5 flyttas till Centralskolan

Konsekvens för barn	1) Barnen från 9 års ålder delar lokaler och skolgård med högstadie och gymnasieelever. För vissa barn innebär det en försämrad utveckling då deras lek blir hämmad och de istället hämmar beteende hos äldre barn t ex rökning, ökad användning av internet utan vuxen tillsyn mm.
Konsekvens för samhället	2) Nedläggning av Lillmon och Yttermalung innebär att Malung-Sälens kommun tar bort valmöjligheten och därmed omöjliggör det fria skolvalet.

Bilaga 1:

Projektet "Flytta till..." startades med syfte att locka fler invånare för att säkra Yttermalungs skola och förskola. Det har finansierats av Leader och stöttats av Malung-Sälens kommun. Som mest hade projektet ca 50 intresserade och ca 15-20 familjer har besökt den södra kommundelen. Naturnära boende, låga fastighetspriser och den lilla skolan är det som lockar mest. Familjerna besöker också andra kommuner i Sverige. Om förskola och skola i Yttermalung läggs ner har vi inte längre något som attraherar unga vuxna och barnfamiljer att flytta till just vår kommun.